

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 275/2010-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 3. júna 2010 predbežne prerokoval sťažnosť V. Y., B., t. č. vo väzbe B., zastúpeného advokátom JUDr. J. B., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na osobnú slobodu zaručeného v čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na slobodu zaručeného v čl. 5 ods. 1 a 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tos 11/2010 a jeho uznesením zo 17. marca 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť V. Y. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. mája 2010 doručená sťažnosť V. Y., B., t. č. vo väzbe B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na osobnú slobodu zaručeného v čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu zaručeného

v čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na slobodu a bezpečnosť zaručeného v čl. 5 ods. 1 a 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tos 11/2010 a jeho uznesením zo 17. marca 2010.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ je trestne stíhaný «pre pokus trestného činu vo forme účasti ako organizátor legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa §§ 8 ods. 1, 10 ods. 1 písm. a) k § 252 ods. 1 písm. a), b) a ods. 3 Tr. zákona č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 183/1999 Z. z. vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn.: 5 To 11/08...

Najvyšší súd Slovenskej republiky... ako dovolací súd na podklade dovolania obvineného V. Y. rozsudkom zo dňa 07. 04. 2009, sp. zn.: 2 Tdo 6/2009 vyslovil, že rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 25. 09. 2008, sp. zn.: 5 To 11/2008 bol... porušený zákon a preto tento rozsudok Najvyšší súd SR zrušil a zároveň zrušil aj jemu predchádzajúci rozsudok Okresného súdu Bratislava II z 10. 01. 2008, sp. zn.: 4 T 121/2007.

V dôsledku vyššie uvedeného zanikol zákonný podklad pre ďalší výkon trestu odňatia slobody, uložený obvinenému vyššie uvedeným zrušeným rozsudkom Krajského súdu v Bratislave vo výmere 4 rokov.

V zmysle § 380 Tr. por. Najvyšší súd SR následne rozhodol uznesením zo dňa 07. 04. 2009, sp. zn.: 2 Tdo 6/2009 o mojej väzbe ako obvineného tak, že ma zobral z dôvodu § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por. do väzby, pričom väzba sa začína dňom 07. 04. 2009 o 10.00 hod...

V predmetnej veci som bol prvýkrát vzatý do väzby na základe Uznesenia Okresného súdu Dunajská Streda spis. zn.: Tp 41/06 zo dňa 29. 06. 2009, pričom väzba mi začala plynúť od 25. 06. 2006 od 13.47 hod. Moja väzba trvala nepretržite 27 mesiacov až do 25. 09. 2008, kedy som bol rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k.: 5 To 11/08 odsúdený na trest odňatia slobody... Tento rozsudok bol následne vyššie uvedeným rozsudkom Najvyššieho súdu SR č. k.: 2 Tdo 6/2009 zo dňa 07. 04. 2009 zrušený, pričom Najvyšší súd SR ma uznesením zo dňa 07. 04. 2009... opätovne vzal v tej istej veci do väzby.

Dňa 07. 01. 2010 uplynulo 36 mesiacov, počas ktorých som v predmetnej trestnej veci držaný vo väzbe.

Z tohto dôvodu som dňa 12. 01. 2010 písomne cestou môjho právneho zástupcu požiadal o prepustenie z väzby. Moju žiadosť o prepustenie z väzby Okresný súd Bratislava II uznesením zo dňa 13. 01. 2010 spis. zn. : 3 T/72/2009 zamietol.

Proti tomuto uzneseniu som podal v zákonnej lehote odôvodnenú sťažnosť, o ktorej Krajský súd v Bratislave rozhodol uznesením zo dňa 17. 03. 2010 spis. zn.: 4 Tos/11/2010..., pričom moju sťažnosť zamietol...

V predmetnej trestnej veci som na účely § 76 Tr. por. obvinený zo spáchania zločinu... V danom prípade preto zákon stanovuje maximálnu dĺžku trvania väzby na 36 mesiacov. V mojom prípade nie je možná aplikácia § 76a Tr. por.

Napriek vyššie uvedeným zákonným ustanoveniam stanovujúcim maximálnu prípustnú dĺžku väzby som dňa 07. 01. 2010, kedy uplynula zákonná 36-mesačná lehota trvania väzby, nebol prepustený na slobodu a som naďalej držaný vo väzbe. Mám za to, že protiprávne.

Na základe vyššie uvedených skutočností som presvedčený, že v mojom prípade dochádza k hrubému porušeniu mojich práv ako obvineného garantovaných mi nielen trestným poriadkom, ale aj čl. 17 ods. 2 a 5, čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 5 a čl. 6 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd.

Konajúci súd moju žiadosť o prepustenie o z väzby na hlavnom pojednávaní zo dňa 13. 01. 2010 zamietol s odôvodnením, že podľa § 380 ods. 3 Tr. por., dĺžka trvania väzby podľa § 380 ods. 1 alebo 2 sa posudzuje samostatne a nezávisle od väzby v pôvodnom konaní.

Podľa odôvodnenia konajúceho súdu prezentovaného na hlavnom pojednávaní, má súd za to, že mi ako obvinenému rozhodnutím NS SR zo dňa 07. 04. 2009 začala plynúť nová 36 - mesačná lehota väzby, a preto nie je dôvod na prepustenie mojej osoby z väzby, keďže dôvody väzby u mojej osoby naďalej trvajú.

Obdobným spôsobom sa vysporiadal s mojou sťažnosťou aj Krajský súd v Bratislave v napadnutom rozhodnutí, keď konštatuje, že v zmysle § 380 ods. 3 Tr. por. v spojení s § 77 ods. 3 Tr. por. sa dĺžka väzby posudzuje samostatne a nezávisle od väzby v pôvodnom konaní.

S takýmto výkladom ustanovení o trvaní väzby sa podľa môjho názoru nemožno stotožniť, keďže aplikovanie daného výkladu vytvára priestor na to, aby bolo teoreticky umožnené obmedzenie osobnej slobody a držanie osoby vo väzbe po neobmedzenú dobu, a to tak že, napriek tomu, že mi už v danej predmetnej veci uplynula zákonom stanovená maximálna dĺžka väzby v trvaní 36 mesiacov, podľa vyššie zmieneného výkladu Okresného súdu Bratislava II a Krajského súdu v Bratislave môžem byť na základe rozhodnutia dovolacieho súdu držaný vo väzbe ďalších 36 mesiacov...

Pri tomto svojom výklade zjavne nezobrali do úvahy skutočnosť, že môže nastať situácia, že celá vec sa opätovne dostane pred dovolací súd, ktorý môže teoreticky opätovne zrušiť meritórne rozhodnutie súdov nižšieho stupňa a bude musieť opätovne rozhodovať o väzbe, pričom aplikáciou takéhoto výkladu súdu by mi začala ďalšia eventuálna väzba opätovne plynúť nezávisle od predchádzajúcej už vykonanej väzby. Takýto postup by bolo prakticky možné opakovať bez obmedzenia. Mám za to, že v danom prípade ide nielen o nesprávny výklad ustanovení upravujúcich maximálnu dĺžku trvania väzby a teda nezákonného držania mojej osoby vo väzbe, ale aj o exces zo základných pravidiel o podmienkach a dĺžke väzby zakotvených nielen v Ústave Slovenskej republiky, ale aj v medzinárodných dohovoroch...

Jedinú výnimku predĺženia zákonom stanovenej dĺžky väzby upravuje § 76a Tr. por., ktorý však nie je možné v danom prípade aplikovať...

Ak sa súd rozhodne vziať obžalovaného do väzby, jeho rozhodnutie musí byť založené na konkrétnych skutočnostiach, a nie na abstraktnej úvahe o dôvodnej obave, ktorá nie je podložená ani jednou dôveryhodnou a obavu reálne preukazujúcou skutočnosťou. V danom prípade ide o rozhodnutie „od stola“ bez akejkoľvek relevantnej a náležitej argumentácie konkrétnymi skutočnosťami nielen vzbudzujúcimi ale preukazujúcimi nutnosť ďalšieho trvania väzby. Subjektívne pocity súdu v danom prípade nepostačujú.

Súd v napadnutom rozhodnutí taktiež žiadnym spôsobom nezohľadnil tú skutočnosť, že v zmysle predchádzajúcich rozhodnutí, ktoré boli v predmetnej veci vydané a zásady zákazu „reformatio in peius“ mi nie je možné v danej trestnej veci uložiť trest odňatia slobody prísnejší ako 4 roky. So započítaním väzby teda moje prípadné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ak mi taký trest bude vôbec právoplatne uložený, prichádza do úvahy dňa 25. 006. 2010!!!

Aká je teda v mojom prípade odôvodnenosť väzby, keď som v predmetnej trestnej veci vykonal už viac ako 95% trvania najvyššieho možného prípustného trestu?

Z judikatúry Ústavného súdu je zrejmé, že nevyhnutnosť doby trvania väzby, ktorá sa musí posudzovať v každej veci podľa jej osobitných okolností, nemožno stotožňovať so zákonnými lehotami ustanovenými v § 76 Trestného poriadku, na ktoré možno väzbu v prípravnom konaní a v konaní pred súdom predĺžiť. Základný princíp, že väzba má trvať len nevyhnutnú dobu, vyjadruje kvalitatívne iný limit, než je zákonný limit, do ktorého môže byť väzba maximálne predĺžená. Je zrejmé, že v danom prípade sa tento ústavným súdom vyjadrený princíp a názor nedodržiava, navyše je zrejmé, že v mojom prípade sa termín nevyhnutnosti v očiach súdov rovná maximálnej prípustnej dĺžke väzby, t. j. 36 mesiacov, a to bez akéhokoľvek právne a ústavne udržateľného základu...

Rozhodnutie Okresného súdu Bratislava II zo dňa 13. 01. 2010 č. k.: 3 T 72/2009 je založené na tých istých úvahách a dôvodoch ako napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave.».

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Krajský súd v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tos 11/2010 uznesením zo 17. marca 2010 porušil základné právo sťažovateľa na osobnú slobodu zaručenú v čl. 17 ods. 2 a ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky, právo na slobodu zaručené v čl. 5 ods. 1 a ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo na spravodlivý proces zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv.

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 Tos 11/2010 zo 17. marca 2010 sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

Sťažovateľovi sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 5.000,-eur..., ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Krajský súd v Bratislave je povinný zaplatiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia v celkovej výške 303,30 Eur... na účet jeho právneho zástupcu do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 5 ods. 1 dohovoru každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom:...

c) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, alebo ak sú oprávnené dôvody domnievať sa, že je potrebné zabrániť jej v spáchaní trestného činu alebo v úteku po jeho spáchaní...

Podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody v súlade s ustanoveniami odseku 1 písm. c) tohto článku, musí byť ihneď predvedený pred sudcu alebo inú úradnú osobu splnomocnenú zákonom na výkon súdnej právomoci a má

právo byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania. Prepustenie sa môže podmieniť zárukou, že sa dotknutá osoba ustanoví na pojednávanie.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa o porušení jeho základného práva na osobnú slobodu (čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy), základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy), práva na slobodu a bezpečnosť (čl. 5 ods. 1 a 3 dohovoru) a práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 dohovoru) postupom a rozhodnutím krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tos 11/2010, ku ktorému malo dôjsť tým, že podľa názoru sťažovateľa 7. januára 2010 uplynula maximálna možná dĺžka trvania väzby v jeho trestnej veci (36 mesiacov) a napriek tomu k jeho prepusteniu na slobodu nedošlo. Označené základné práva mal krajský súd porušiť aj tým, že v uznesení sp. zn. 4 Tos 11/2010 zo 17. marca 2010, ktorým zamietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 3 T 72/2009 z 13. januára 2010, neuviedol konkrétne skutočnosti, ktoré by dostatočne odôvodňovali ďalšie trvanie jeho väzby.

1. V prvom rade ústavný súd poznamenáva, že sťažovateľ svojou sťažnosťou napáda rozhodnutie krajského súdu, ktoré je výsledkom rozhodovania a rozhodnutia o väzbe. Vo vzťahu k namietanému základnému právu na osobnú slobodu a práva na slobodu ústavný súd poukazuje na to, že v zásade nie je tzv. „skutkovým súdom“, teda súdom, ktorý by vykonával dokazovanie na zistenie skutkového stavu, ak by malo ísť o dokazovanie, ktoré by malo nahradiť dokazovanie nevykonané všeobecnými súdmi.

Ústavný súd vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ústavnosti (čl. 124 ústavy) nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov, a že jeho úloha sa obmedzuje iba na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou

alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách, pričom nesmie ísť o takú interpretáciu a aplikáciu právnych noriem, ktorá by bola arbitrárna alebo zjavne neopodstatnená (I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, I. ÚS 228/05).

Vo väzobných veciach platí, že skúmanie primeranosti určenej lehoty väzby prináleží predovšetkým všeobecným súdom. Na tento účel im patrí skúmať všetky okolnosti spôsobilé potvrdiť alebo vyvrátiť existenciu skutočného verejného záujmu odôvodňujúceho so zreteľom na prezumpciu neviny výnimku z pravidla rešpektovania osobnej slobody a uviesť ich v rozhodnutiach o väzbe. Predovšetkým na základe dôvodov uvedených v týchto rozhodnutiach (prípadne aj na základe nesporných skutočností uvedených obvineným v jeho žiadostiach) ústavný súd zisťuje, či boli, alebo neboli porušené označené články ústavy a dohovoru (mutatis mutandis Toth c. Rakúsko z 12. decembra 1991).

Okresný súd uznesením sp. zn. 3 T 72/2009 z 13. januára 2010 žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu zamietol. Proti tomuto rozhodnutiu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej krajský súd napadnutým uznesením sp. zn. 4 Tos 11/2010 zo 17. marca 2010 rozhodol tak, že ju zamietol.

Krajský súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol:

„Z preskúmaného spisového materiálu odvolací súd zistil, že obžalovaný Y. bol vo väzbe od 25. 06. 2006 do 25. 09. 2008, kedy nastúpil výkon trestu odňatia slobody.

Podľa § 380 ods. 2 Tr. por. bol následne vzatý do väzby uznesením Najvyššieho súdu SR 2 Tdo 6/2009 zo dňa 7. apríla 2009 z dôvodu § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por.

Podľa § 77 ods. 3 Tr. por. dĺžka trvania väzby, o ktorej bolo rozhodnuté v konaní o mimoriadnych opravných prostriedkoch podľa § 380 ods. 2 alebo § 403, sa posudzuje samostatne a nezávisle od dĺžky trvania väzby v pôvodnom konaní.

Podľa § 380 ods. 3 Tr. por. dĺžka trvania väzby podľa odseku 1 alebo 2 sa posudzuje samostatne a nezávisle od väzby v pôvodnom konaní.

Pokiaľ obžalovaný poukazoval na okolnosť, že jeho väzba presiahla lehotu 36 mesiacov stanovenú v § 76 ods. 6 písm. b) Tr. por. pre zločiny, odvolací súd poukazuje na uvedené ustanovenia, podľa ktorých väzba obžalovaného po zrušení rozsudku v konaní

o dovolaní sa nespočítava s doterajšou dĺžkou väzby, ale plynie a posudzuje sa samostatne a nezávisle od dĺžky trvania väzby v pôvodnom konaní. Pokiaľ by zákonodarca mal rovnaký názor ako obžalovaný v podanej sťažnosti, tak by citované ustanovenia uvedené v § 77 ods. 3 Tr. por. a § 380 ods. 3 Tr. por. vôbec neupravil, tým však, že prejavil vôľu upraviť plynutie lehoty väzby pri dovolaní tak, ako je tam uvedené, je jednoznačne lex specialis stanovený odlišný právny režim oproti § 76 ods. 6 Tr. por s tým, že režim podľa § 77 ods. 3, § 380 ods. 3 Tr. por. má prednosť.

Krajský súd rovnako ako prvostupňový súd má za preukázané, že dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por., pre ktoré rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky o vzatí obvineného do väzby sa nezmenili a trvajú aj naďalej.

Obžalovaný nemá na území Slovenskej republiky trvalý ani prechodný pobyt, je stíhaný za trestný čin, za ktorý mu hrozí uloženie vysokého trestu a navyše je proti nemu vedené ďalšie trestné stíhanie pre obzvlášť závažnú trestnú činnosť, čo len umocňuje dôvodnú obavu, že by v prípade pobytu na slobode sa vyhýbal trestnému stíhaniu.

Riadiac sa týmito úvahami bolo potrebné sťažnosť obžalovaného zamietnuť ako nedôvodnú.“

Podľa názoru ústavného súdu z obsahu odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu jednoznačne vyplýva, v čom tento súd videl dôvodnosť sťažovateľovej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“). Krajský súd existenciu daného zákonného dôvodu odôvodnil aj skutkovými okolnosťami, a to poukázaním na osobu sťažovateľa, ktorý nemá na území Slovenskej republiky trvalý ani prechodný pobyt, je proti nemu vedené aj ďalšie trestné stíhanie za obzvlášť závažnú trestnú činnosť, ako aj poukázaním na charakter spáchanej trestnej činnosti, resp. na výšku hroziaceho trestu.

Keďže úlohou ústavného súdu je sledovať, či všeobecné súdy v namietaných rozhodnutiach správne aplikujú právo, či dané rozhodnutia sú odôvodnené a či nenesú znaky arbitrárnosti vyúsťujúce do porušenia niektorého zo základných práv a slobôd, nemôže zasahovať do ich skutkových a právnych záverov, ak ich z danej perspektívy možno pokladať za udržateľné. A práve aj v tomto smere sa rozhodnutie krajského súdu z hľadiska

sťažovateľovej námietky o nedostatočnej odôvodnenosti jeho ďalšieho ponechania vo väzbe javí ako akceptovateľné.

Rovnako ústavný súd považuje za ústavne konformný výklad ustanovení Trestného poriadku aplikovaných pri rozhodovaní o väzbe sťažovateľa krajským súdom vo vzťahu k jeho tvrdeniu o prekročení maximálnej možnej dĺžky trvania väzby v posudzovanom prípade (36 mesiacov). Krajský súd v rozhodnutí citoval na vec sa vzťahujúce príslušné ustanovenia trestno-procesného predpisu, konkrétne § 77 ods. 3 a § 380 ods. 3 Trestného poriadku, ktorých formulácia a znenie je jasné a jednoznačné. Ústavný súd zastáva názor, že práve iný výklad týchto ustanovení, ako ten, ktorý použil krajský súd, by predstavoval porušenie ústavnoprávnych princípov.

Sťažovateľ bol vzatý do väzby uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Tdo 6/2009 zo 7. apríla 2009, pritom táto väzba vzhľadom na rozhodnutie o nej v konaní o mimoriadnych opravných prostriedkoch sa posudzuje samostatne a nezávisle od dĺžky trvania väzby v pôvodnom konaní. Z uvedeného teda bez akýchkoľvek pochybností vyplýva, že vzhľadom na charakter trestnej činnosti, pre ktorú je sťažovateľ trestne stíhaný (ide o zločin), nemohlo dôjsť k prekročeniu maximálnej dĺžky trvania jeho väzby.

Z tohto hľadiska treba považovať pozbavenie osobnej slobody sťažovateľa za zákonné, pretože sa udialo v súlade s konaním ustanoveným v zákone, na základe rozhodnutia príslušného súdu, z dôvodov uvedených v zákone a bez toho, aby jeho väzba prekročila zákonom ustanovenú dovolenú dĺžku jej trvania.

Ústavný súd teda nezistil taký výklad relevantných ustanovení procesného predpisu upravujúceho postup v trestnom konaní v označenom rozhodnutí krajského súdu a ich uplatnenie vo veci sťažovateľa, ktorý by mohol vyvolať nezlučiteľné účinky s ústavou. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti, arbitrárnosti názoru alebo svojvôli krajského súdu a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným.

Vzhľadom na tieto dôvody ústavný súd vyslovil, že sťažnosť sťažovateľa je v tejto časti zjavne neopodstatnená, a preto ju odmietol už na predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2. Nad rámec uvedeného ústavný súd poznamenáva, že sťažnosť sťažovateľa mohol v tejto časti odmietnuť aj ako oneskorene podanú.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že podľa názoru sťažovateľa maximálna prípustná dĺžka trvania jeho väzby uplynula 7. januára 2010. Od tohto dátumu mohol sťažovateľ, ak bol presvedčený o porušení svojich základných práv alebo slobôd, podať do dvoch mesiacov sťažnosť ústavnému súdu. Pokiaľ tak sťažovateľ neurobil (v lehote dvoch mesiacov), ústavný súd v takom prípade nemôže rozhodnúť inak, iba takúto sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnuť ako podanú oneskorene.

3. Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, ústavný súd vo svojej judikatúre opakovane konštatoval (napr. I. ÚS 100/04, III. ÚS 135/04, II. ÚS 151/09), že ide o všeobecné ustanovenie, ktoré upravuje základné právo na súdnu ochranu, a to vo vzťahu ku konaniu vo veci samej, a nevzťahuje sa na konanie o väzbe, na ktoré je aplikovateľné ustanovenie čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, ktoré je vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy v pomere špeciality a sú v ňom implicitne obsiahnuté hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na jej súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbou. Táto súdna ochrana zahŕňa základné procesné garancie spravodlivého súdneho konania s prihliadnutím na povahu a účel konania o väzbe, a preto sú na konanie a rozhodovanie súdu o väzbe

aplikovateľné špeciálne ustanovenia čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy o osobnej slobode, a nie všeobecné ustanovenie čl. 46 ods. 1 ústavy.

Obdobne vo vzťahu k porušeniu práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd poznamenáva, že konania všeobecných súdov, ktorými sa rozhoduje o väzbe, nie sú konaniami o trestnom obvinení a ani konaniami o občianskych právach alebo záväzkoch, ako to vyžaduje citovaný článok dohovoru. Väzobným konaním podľa názoru ústavného súdu nemôže dôjsť k porušeniu práv zaručených v čl. 6 ods. 1 dohovoru aj z dôvodu, že túto oblasť ochrany práv upravuje vo svojich ustanoveniach čl. 5 dohovoru. Ústavný súd v tomto smere poukazuje aj na stabilnú rozhodovaciu prax Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej osobnú slobodu chráni čl. 5 dohovoru (napr. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva *de Wilde at al v. Belgicko* z 18. júna 1971, AČ. 12, § 65, § 67, § 71 – § 77 etc.).

Článok 6 dohovoru upravuje právo na spravodlivý proces. Tento článok dohovoru sa teda zásadne nevzťahuje na konanie o väzbe, pre ktoré platí špeciálna, pokiaľ ide o procesné záruky poskytnuté osobe nachádzajúcej sa vo väzbe, v zásade prísnejšia právna úprava obsiahnutá v čl. 5 dohovoru upravujúcom právo na slobodu a bezpečnosť (napr. II. ÚS 15/05).

Sťažovateľ namietal porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru rozhodnutím krajského súdu, ktorým zamietol jeho sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu, ktorým bola zamietnutá jeho žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu, teda takým rozhodnutím všeobecného súdu, na ktoré sa čl. 46 ods. 1 ústavy ani čl. 6 ods. 1 dohovoru vecne nevzťahujú. Pretože neexistuje žiadna vecná súvislosť medzi napadnutým rozhodnutím krajského súdu o väzbe a namietaným porušením označených článkov ústavy a dohovoru, je sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti zjavne neopodstatnená, a preto ju ústavný súd odmietol už na predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pretože sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, neprichádzalo do úvahy rozhodovanie ústavného súdu o ďalších požiadavkách sťažovateľa (zrušenie napadnutého rozhodnutia krajského súdu, vrátenia mu veci na ďalšie konanie, priznanie primeraného finančného zadost'učinenia a náhrady trov konania), rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. júna 2010